

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală

Intemeietori: Dr. N. Bălan, Dr. I. Broșu, și Dr. Silviu Dragomir.

Abonamentul:

Pe un an 20 Cor.
Pe o jumătate de an 10 Cor.
Pe 3 luni 6 Cor.

Abonamentele să se trimită la adresa:
„GAZETA POPORULUI” Sibiiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI”
Sibiiu, Strada Urezului Nr. 41.
Apare în fiecare Duminică.

Inserțiuni și anunțuri se primesc la
Administrația gazetei.

Un șir cu litere mărunte întâia-ora 1 cor.
a doua și a treia-ora 80 fileri.

Marea noastră datorie.

De: Achil Barcianu.

În vara anului 1916, când oștirile românești au trecut Carpații, ne-am alintat câteva săptămâni în nădejdea, că ceasul mântuirii a sosit. Capul ni l-am ridicat, frunțile ni s-au înseninat și am gustat din farmecul, care-l dă gândul că trăiești și muncești pe pământul Țării tale. A fost însă numai o singură rază de soare, furișată prin norii grei, cari ne împrejmuiau, și ne-am înălțat numai pentru câteva clipe sufletele, ca apoi să fie întunecate de puvoii german, revarsat asupra ținuturilor noastre. Durerea se sălășlui iarăși în inimile noastre. Cei mai mici de suflet au pierdut curajul și vedeau în fața lor un viitor întunecat, o robie mai umilitoare, decât cea suferită până atunci. Ura unguirilor s'a napustit ca o vijelie asupra noastră. Preoții, învățătorii și țărani noștri de frunte, ba chiar și femei, au fost târați și înfundați în temnițele spurcate ale țării ungurești, iar cei lăsați acasă au rămas pradă furiei maghiare.

Cu amar în suflet, încunjurat de neamuri, cari îl urau, au trecut peste bietul Român anii, cari urmara acestui avânt.

Grea fu încercarea, prin care am trecut și anevoios drumul, care l-am călcat până am ajuns la isbânda dobandită la sfârșitul anului 1918.

În toamna acestui an, când aliații luara neamului și gândul și putința de-a cuceri lumea și când brațele și armele italienilor sparseră frontul dela Piave și spulberară în vânt armata austro-ungară, focul ochilor ni s'a aprins, inima ne-a tresăltat și nădejile odinioară zdrobite au încoțit din nou, prefăcându-se în adevăr.

Fiecare din noi am trăit clipele marelui și înălțătoare, când poporul românesc de pretutindeni, prin vrednicia proprie, a dobândit hotarele, cari l-au despărțit și s'a unit într-o singură Românie-mare, iar dorobanțul a trecut a doua oară Carpații și-a luat în stăpânire Ardealul românesc, de astădată pentru totdeauna.

Iată-ne rasplata pentru multele suferințe ce am îndurat, mai mare și mai frumoasă decum am visat-o vreodată.

Dacă acum ne-am așeza cu mâinile în sân și ne-am zice: Am suferit,

ne-am chinuit de-juns, grele jertfe am adus până am văzut clădirea înfăptuită, dacă ne-am zice: acum a venit ceasul să ne odihnim — ar însemna începutul sfârșitului. Nu odihna! Dimpotrivă! Dacă vrem să păstrăm ce-am dobândit, dacă vrem să ne bucurăm de roadele muncii de veacuri, atunci acestea sunt cele mai nepotrivate zile pentru odihnă. Cu puteri îndoit trebuie să-și facă fiecare datoria, nici unul să nu lipsească dela locul său.

Ca și în trecut așa și astăzi, țara noastră este încunjurată de dușmani, cari caută a ne răpi ceea-ce cu sângele nostru am câștigat. Ca niște lupi flămânzi își întind colții către noi: ungurii dela apus și miazănoapte, rușii dela răsărit și bulgarii dela miazăzi. Sunt mulți, mult mai mulți decât noi, dar le lipsește ceea-ce da brațului nostru tărie, le lipsește încrederea că au prins arma pentru o luptă dreaptă, le lipsește însuflețirea, cu care suntem noi hotărâți a ne apăra pământul strămoșesc, lipsește din rândurile lor duhul ordinei și al supunerii și ascultării de aceia, cari sunt chemați a fi conducători.

Astăzi nu este ertat să ne dam îndarăt dela nici un fel de jertfă. Soldatul din armata vechiului regat, cu tot dorul de casă, de nevastă și copii, pătruns de sfânta datorie, care o mai are de îndeplinit, n'a lasat arma din mână, ci stă de strajă la malul Nistrului și al Dunării, ține piept cu bandele ungurești dealungul liniei demarcaționale. Granițele cari trebuiesc aparate sunt întinse. Numărul dușmanilor crește din zi în zi. Ungurul, rusul și bulgarul s'au pus în înțelegere și vreau deodată să se napustească asupra noastră, pentru a aduce prăpad și asupra acestui colț de pământ. Regimentele armatei române nu mai sunt deajuns, pentru a face față tuturor îndatoririlor. Dar chiar dacă ar fi în stare, să ducă singuri la îndeplinire faurirea României-mari, ar trebui să ne fie nouă rușine, să stăm numai ca privitori, așteptând să ne cada rodul copt în brațe.

Pentru ani și jumătate am luptat pe toate fronturile, pentru o cauză care nu era a noastră, am apărut o

țară și un rege, cari puțin și-au bătut capul cu noi, ne-am dat viețile pentru mărirea asuprașitorilor noștri.

S'ar putea ca astăzi, când ne cheamă patria, pentru întâia dată **patria noastră și regele nostru**, s'ar putea, să nu dăm ascultare acestei chemări, când e vorba de apărarea familiilor noastre, avutului și pământului nostru? În mâinile noastre ne stă viitorul, nu încapă îndoială, că la chemarea celor cari conduc astăzi soarta Ardealului și a României-mari vom răspunde ca unul și nici un român, din cei 3 ani chemați deocamdată sub arme, nu va lipsi dela locul său. Iar dacă ceasul va cere, și dușmanul vrea să cunoască cu orice preț taria loviturii noastre, vom alerga cu toții, tineri și bătrâni sub mândrul nostru drapel, și vom arata lumii, „că n'aste mâni mai curge un sânge de Roman”!

Patru ani și jumătate am dat banul nostru greu agonisit, am dat prinosul sărăciei noastre statului ungar. Roadele câștigate pământului prin sudoarea feței noastre au mers în magazinele unei armate, din care făceam și noi parte cu trupul, dar nu și cu sufletul. Am îndurat rechiziții peste rechiziții, cari la porunca celor dela Budapesta, abia ne lasau cele trebuincioase.

Astăzi nu ne mai poruncește nimenea să dam banul și rodul pământului, astăzi inima românească, care bate în fiecare din noi, dragostea de țară și patria noastră ne deschid de bună voie punga și ușile hambarelor, și dam prisosul nu siliți, ci din simț, că ceea-ce dam pentru noi dam și pentru întărirea și înflorirea iubitei Românie.

Ostașii strajuesc la hotarele țării și aduc cea mai scumpă jertfă pentru mărirea și liniștea ei: jertfa sângelui. Cei cari n'au fost chemați să prindă arma, vor lucra acasă îndoit, săvârșind și munca celor duși și se vor îngriji să nu ducă nici o lipsă cei cari ne apăra.

Astfel întregindu-se munca celor duși și celor rămași, țara noastră va rămânea scutită de viforul, care bântuie în jurul ei, ne vom putea bucura de o viață liniștită și de fericirea de a trăi în România-mare.

Aceasta este marea noastră datorie, pe care ne vom îndeplini-o cu drag.

Strigăt după ajutor.

Românii de peste Nistru au trimis celor din Basarabia următoarea chemare: Fraților moldoveni, ruși și alte neamuri din Basarabia!

Nu mai putem duce viața de suferință și chin la care ne-a adus anarhia dela noi.

Lăsați goi și flămânzi, zilnic prădați de bandele bolșeviste, copilașii noștri mor, femeile și fetele noastre sunt necinstite chiar în fața noastră. Noi suntem vecinic purtați pe drumuri, bătuiți și îngroziți de muncă; nici un chip nu este și nu știm ce o să mâncăm, și domnii ce vin, pentru că nu lucrăm pământul, toți se țin din prădăciuni și blăstămății.

Cu lacrimi în ochi vă rugăm fraților, mijlociți la staroștii voștri, la ispravnicii și guvernatorii voștri, ca să ne primească în Basarabia cel puțin pe o vreme până o trece războiul ce ne arde, și dacă nu voesc să ne primească pe noi, bărbații, cel puțin să ne primească femeile și copiii ca să-i scăpăm cel puțin pe dânșii.

În voi ne este toată nădejdea, nu ne lăsați fraților.

Frații voștri de peste Nistru.

Wilson despre Români.

Ziarul „Dacia” scrie că președintele Wilson a declarat, că este pe deplin informat asupra situației din Bănat. A cerut împuterniciților sârbi să nu fie neînduplecați față de România, ci să caute o formă împăciuitoare în ce privește Bănatul. Wilson a mai făcut unele declarații însemnate cu privire la România, căreia îi prevestește un viitor strălucit, în Orient, deoarece Români au înțeles să lupte pentru dreptate și adevăr.

Încercările magnaților unguri și agenților maghiari în Elveția de-a necinsti România n'au adus roadele dore. La sfârșit Wilson a declarat că va

sprijini dorințele României, deoarece acestea sunt drepte și intră în cuprinsul programului său democratic.

S'a prelungit subscrierea la împrumut.

Față de știrea publicată asupra încheierii subscrierilor la împrumutul Ardealului, suntem și noi împuterniciți să publicăm, că Consiliul Dirigent, dând ascultare dorinței fraților din Bănat și de peste linia demarcațională, — a prelungit termenul de subscriere până la 20 Aprilie n. a. c. Prin această prelungire i se dă fiecărui Român timp de-ajuns ca să subscrie cât mai mult bonuri de tezaur.

Greutățile comunicației, nu au îngăduit constatarea exactă a subscrierilor făcute până aci. C. D. R. Resortul finanțelor va trimite zilele acestea pretutindenea curieri cari să adune pe la locurile de subscripțiune datele despre rezultatele de până aci, a sumelor subscribe, și atunci vom putea arăta publicului rezultatele avute.

Ce spune o gazetă americană despre Bulgari.

Bulgarii sunt adevărați barbari, cari își dau aere că înțeleg totul. După ce au aprins orașe și au omorât populațiunea pașnică și nevinovată din Serbia și România vin azi să se arate ca niște oropsiți și uitați. Da, Bulgaria este învinsă, bătută de armatele noastre și ar trebui să-i dăm o pedeapsă așa cum o merită. Ni se va spune că nu suntem democrați, că voim răzbunare, sau căutăm să ne întindem puterea. Nu, noi cerem o despăgubire întreagă, nu se poate admite ca o țară care a luptat cu armele cele mai barbare să vie acum și să ne ceară să o apărăm. Vom apăra pe cei învinși dar nu pe acei cari tindeau să subjuge pe alții. Diplomații bulgari să priceapă acest lucru.

Marea adunare poporală dela Avrig.

Faptele înfiorătoare săvârșite de bandele maghiare împotriva populației românești ce căde dincolo de linia demarcațională au trezit în toate sufletele o îndreptățită îngrijorare. Omorurile, schingiuirile, întemnițările și cruzimile fără păreche puse la cale de vrășmașii noștri de veacuri, cu scopul de-a stărpi neamul românesc de pe suprafața pământului, era cu neputință să nu miște toate inimile ce bat la un fel. Ca o vijelie s'a trezit pretutindeni conștiința națională, iar întruparea ei sunt mărețele adunări populare de protest ținute în toate centrele mai însemnate, cari vor dovedi lumii întregi, că poporul românesc nu se poate liniști, până când nu va fi sigur, că cei din urmă suflet de-acelaș neam și lege este mântuit de sub maștera stăpânire străină.

Începutul s'a făcut la Avrig. Cu însuflețire și conștiință plină de demnitate, s'a adunat țărânimea noastră în vechiul sat plin încă și azi de amintirea lui G. Lazar, având în fruntea ei preoțimea și pe învățători. Peste patru mii de țărani au sosit din satele de sub poalele Carpaților, pentru ca să deie glas simțimentelor de îndreptățită îngrijorare de care erau cuprinși și să ceară Consiliului Dirigent, ca luând toate măsurile de lipsă, cât de repede să pună capăt suferințelor Românilor, ținând sub apăsarea jugului unguresc. Au fost de față protopopul locului Ioan Căndea; preoții din Avrig: Grigorie Chialda și Traian Maxim; preotul din Porumbacul inferior: Dumitru Mardeal; preotul din Porumbacul superior: Nicolae Bergelean; preotul din Sebeșul inferior: Toma Dolcean și învățătorul Stoica; preotul din Sebeșul superior: Ioan Mateiu; în sfârșit mai mulți învățători și secretari comunali din comunele învecinate; Porumbacul inferior și Porumbacul superior, din Sebeșul superior, din comuna Săcădate etc.

Adunarea s'a început în piața Avrigului din fața bisericei, sub cerul liber. După rugăciunile înălțătoare ale preoțimei,

FOIȘOARĂ

Ce lucrează Marioara?

Ion Crișan când s'a căsătorit n'a avut nici-o avere, s'a încrezut însă în cele două brațe puternice și în priceperea și hărnicia femeii. Agoniseala n'a cheltuit o pe lucruri de nimica, ci fiecare filer l-a pus de-oparte. Femeia încă lucra din răspuțeri. Astfel în scurtă vreme și-au cumpărat casă și grădină pentru verdețuri. Se trudeau ca cu vremea să-și cumpere la câmp un mic pământ, căci celui ce are pământ îi merge mai ușor. Dar cu cât se măria numărul mâncătorilor, cheltuiala din casă era tot mai mare, astfel că de-oparte nu mai puteau pune nici un ban. Nevasta lui Crișan s'a hotărât să se bage ajutoare pe lângă bucătăreasa boerului din sat. Bărbatul s'a învoit la asta cam cu greu.

La 4 săptămâni după ce s'a născut Nicușor și-a început iară serviciul la curtea boerului. Dimineața de vreme alăpta pe Nicușor, pregătea dejunul pentru ceilalți și se'ngrija de prânz, apoi pleca ca să se întoarcă numai după prânz.

O parte din grija gospodăriei a rămas pe Mărioara. Ea curăția locuința, dar așa că toate străluciau ca oglinda. Ea grija ca ceilalți 2 copii să se spele, să se'nbrace și să plece de vreme la școală. Să dea mâncare la vaci și la viței, la găini și grija de cloșcă.

Acum i-s'a înmulțit lucrul; de-dimineața până după prânz ea trebuia să'ngrijească de Nicușor.

Ce bucuroasă făcea aceasta! Îl scălda, îl înfășa și dacă plângea îl pune în curat, așa cum a văzut-o pe lelița Anica. Cât se bucură când omulețul cât pumnul privește la ea cu cei 2 ochi strălucitori.

Trăsurica lui Nicușor era în odaia cea mică. Marioara curăția mai întâi odaia cea mare; bine înțeles făcea un foc bun, deschidea ferestrele, așa că aerul din odaie rămânea proaspăt și curat. Când aerul din odaie s'a ridicat la 15—16 grade R. atunci ea a adus pe Nicușor și s'a apucat de curățirea celorlalte odăi.

Cât mănâncă copilășul?

Marioara avea grije ca Nicușor să nu mănânce nici prea mult, dar nici prea puțin. Lelița Anica i-a însemnat că odată cât se cade să-i dea micuțului.

În ziua întâi primește numai câteva

lingurițe de ceai de romoniță. În următoarele 24 de ore de 2—3 ori îi dăm câte 20 de grame lapte subțiat, (20 gr—2 centilitri adică a cincea parte dintr'un deciliter) pe care-l pregătim după cum am văzut mai sus. În ziua a 3-a îi dăm de 3—4 ori câte 30—30 grame, în ziua a 4-a îi dăm de 3—4 ori câte 40 gr.

După aceea în fiecare zi îl hrănim de câte 5 ori mărindu-i tainul tot cu câte 10 gr (a 10-a parte dintr'un deciliter), ajungând astfel în săptămâna a 2-a la 100 gr. (1 deciliter).

În sâp. a 3—4 odată îi dăm 150 gr. (1¹/₂ dl.)

"	5—8	"	"	160	"
"	9—12	"	"	180	"
Dela	13	"	"	200	"

Atât primește copilășul pe care mi-l lăptează mama. Nicușor însă numai odată la zi primea mâncare, căci se bucura de sânul dulce al mamei.

Nu trebuie bibiron!

În multe locuri, unde copilășul este hrănit măestrît, folosesc sticle cari au țeva lungă de gumă sau sticlă. Astfel de sticlă e periculoasă, în țevă să pot așeza materii stricătioase, aducătoare de boale. Mulți copii nevinovați a ajuns din cauza aceasta în mormânt.

a luat cuvântul protopopul Ioan Cândea arătând scopul întrunirii și însemnătatea ei. A urmat apoi dl Dr. I. Broșu din Sibiu, dovedind prin cuvinte calde, puterea și rostul credinței în viața poporului nostru. Ea a fost sufletul neamului românesc, care a înfruntat toate vijeliile trecutului. În sfârșit profesorul Dr. N. Bălan, cu multe pilde scoase din întâmplările vremurilor de azi, a arătat câte jertfe trebuie să mai aducem, până vom putea încheia clădirea cea nouă a României-mari. Cuvintele lui au a fost ascultate cu luare aminte, găsim cel mai adânc răsunet în inimile ascultătorilor.

La urmă s'a luat următoarea moțiune:

Românii din Avrig și împrejurime, întruniți într-o numărăoasă adunare populară, cu durere au luat la cunoștință îngrozitoarele omoruri săvârșite de maghiari împotriva locuitorilor pașnici din acele ținuturi românești cari până astăzi n'au putut scăpa încă din lanțurile robiei. Poporul românesc nu poate rămânea nemișcat la auzul glasului de durere și strigătului după ajutor care ne vine dela frații noștri dulci de aceeași lege și limbă. De aceea se îndreaptă cu toată încrederea către conducătorii așezați în fruntea scumpei noastre patrii și îi roagă să-și deie însăși și să întreprindă toate mijloacele pentru ca toți românii fără deosebire să fie scoși de sub stăpânirea altor neamuri și alipiți de frații lor din cuprinsul României-mari. Pentru înfăptuirea acestui lucru, suntem pregătiți să aducem ori-și-ce jertfă ce ni s'ar cere, luptând cu arma în mână pentru izbândă și împlinirea dorințelor noastre obștești.

Testamentul

marelui binefăcător al neamului Gheorghe Pop de Băsești.

Vrednicul președinte al partidului național, care s'a mutat la cele vecinice, precum am mai scris, a fost nu numai unul din cei mai de seamă conducători politici ai neamului românesc, ci și un bărbat lumi-

nat și plin de inimă. Toată averea, strânsă cu mulă osteneală și-a dăruit-o poporului din care a ieșit. Toate veacurile vor grăi de acum înainte despre darul său și-l vor binecuvânta. Pentruca să nu fie Român care să nu cunoască testamentul lui Gheorghe Pop de Băsești, publicăm și noi câteva date cu privire la scopurile, pentru cari și-a lăsat averea. Intre altele hotărăște așa: „Scopul fundației va fi propășirea culturii poporului românesc. Subscrisul Gheorghe Pop de Băsești, cu multă osteneală și trăgându-și dela gură, am câștigat în cea mai mare parte însuși mi și însuși mi am grijit și am păstrat averea pe care prin aceasta am dăruit-o Veneratului Capitu metropolitan gr. cat. din Blaj, la îngrijirea și păstrarea căreia a contribuit în mare măsură și iubita mea fiică Elena, drept aceea doresc și dorim ambii, ca aceasta avere câștigată cu multă trudă să fie pentru toate timpurile păstrată, asigurată și folosită pentru propășirea culturală, economică și socială a iubitului meu popor românesc”. — Apoi arată și-n amănunte scopurile mai însemnate și anume: 1. Să se înființeze o școală populară agricolă, cu limbă de propunere română, având ca studiu obligator limba și literatură română; 2. Să se deie stipendii pentru perfecționarea studenților, cari și-au sfârșit studiile academice, apoi pentru studenții de gimnasiu, dela comerț și industrie, stabilind mărimea stipendiilor în 3000 cor., 3. Să se înființeze și alte instituțiuni culturale românești; 4. Să se provadă biserica și școala română gr. cat. din Băsești — și 5. în planurile lui mari nu și-a uitat de bărbați învățați, de aceea, cari mai mult contribuie la ridicarea culturală a neamului. În privința aceasta, cuvânt de cuvânt hotărăște următoarele: „Bărbații cari s'au arătat destoinici pe terenul literaturii și al educației românești, întrucât vor fi singuratici și întrucât vor permite împrejurările, vor putea să petreacă peste vară câțva timp în vilegiatură adevărată la băi pentru odihnă la moșia fundațională și vor fi provăzuți cu cele cuvenite.”

Iată scopurile culturale românești, pentru cari acela, căruia toți îi ziceau Bade, acela, care și-a aflat cea mai mare plăcere în a munci, a suferi și în a jertfi totul pentru neam — împreună cu fiica sa dna Elena măr. Francis Hossu Longin — și-a lăsat, în 11 Noemvrie 1914, averea de 4 000.000 coroane.

Cum este alcătuită republica ceho-slovacă?

Vorbindu-se în timpul din urmă foarte mult că România-mare va avea hotar învecinat cu Ceho-Slovacia, spre știința cetitorilor noștri, dăm următoarele lucruri despre ființa acestei țări nou înființate:

Țările Ceho-Slovaciei au o suprafață de 112,524 km. p. și anume Boemia 51,948, Moravia 22,222, Silezia 5,147 și Slovacia 33,207 km. p. Această suprafață este ceva mai mică decât a Regatului Român. Cifra locuitorilor din țările Ceho-Slovaciei atinge vre-o 13 milioane, din care Boemia are 7 mil., Moravia vre-o 3 mil., Silezia 750.000 și Slovacia peste 2 milioane. Pe un km. p. suprafață vin în Boemia 136, în Moravia 120, în Silezia 150 și în Slovacia 65 de locuitori.

Cât privește naționalitatea, se mai află în republica Ceho-Slovacă afară de ceho-slovaci și 3 jum. milioane germani, 235,216 polonezi și 384,150 maghiari. Populația sporște, bine înțeles în timp de pace, căci în război cehii au pierdut foarte mulți oameni, cari au luptat pe mai multe fronturi contra monarhiei austriace și dintr'aceștia au fost pedepsiți foarte mulți cu moartea de către austriaci.

În toate țările Ceho-Slovaciei, deosebirea numerică între bărbați și femei a fost 1000 la 1047.

Republica Ceho-Slovacă, afară de slovaci, este un stat industrial. 90 la sută din populația ceho-slovacă este catolică, 4 la sută protestantă, iar restul se compune din diferite alte confesiuni.

Dacă voim să hrănim copilașul din sticlă atunci trebuie să folosim sticle care au un mic bibiron care se poate curăți bine. După folosire atât sticla cât și bibironul trebuie spălat în apă în care am pus puțină sodă, după aceea bibironul îl punem la aer — în loc scutit de praf — și-l lăsăm să se usuce, a-l lăsa în apă nu-i ertat.

E cel mai cuminte, dacă nu folosim nici un fel de sticlă de supt, ci copilașul îl hrănim cu lingurița sau îi dăm să bea din pahar. E drept, că așa este mai obositor și cere vreme, dar dacă ne îngrijim de purcel sau de paseri, cum să n'avem grijă și de ce avem noi mai scump, de copilul nostru.

Marioara lui Nicușor îi dădea să bea din pahar. Când micul stengar se sătura, se liniștea și fetița atunci era foarte fericită.

Nicușor se joacă.

Inchipuiți vă numai ce rău se simte copilașul înfășat, strâns în plăpomioară, mulți chiar și cu mâinile legate. Desigur că ați lua în nume de rău dacă v'ar ținea cineva numai o zi legat.

Copilul însă trebuie legat fiindcă trupul fraged nu-l poate ținea drept. Are

lipsă însă de libertate, din asta se nărește și se nvață să și folosească membrele.

Marioara în fiecare înainte de amiază, când odaia era caldă desfășea pe Nicușor și-l lăsa să se joace. Micul stengar, iute ca piperul, începea să nblătească cu mâinile, să-și ridice picioarele în sus, svârlind cu ele în aer voinicește, ca și când s'ar lupta cu un dușman. Așa se juca Nicușor 15—20 minute, apoi Marioara îl înfășa iară pe omul pitic, care ostenit de atâta lucru adormia frumos.

Cum s'a dezvoltat Nicușor?

Marioara fericită vedea, că Nicușor din zi în zi este mai frumos și mai voinic. Picioarele erau ca 2 butuci, fața ca mărul. Acum cunoștea glasul mamei și al Marioarei, întindea mânuța după pahar, sunetele mai tari le asculta și-și întorcea capșorul în partea de unde veneau.

Marioara voia să știe precis (hotărât) cum se dezvoltă frățiorul. Lelița Anica i-a spus că la copilași sugători dezvoltarea se poate cunoaște după greutatea corpului. Ia și scris, că copilul sănătos nou născut este de 3000—3275 grame (3—3¼ kg.) după aceea scade ceva, apoi cam așa se dezvoltă:

La sfârșitul lunei	1	are	3620	grame
"	2	"	4380	"
"	3	"	5020	"
"	4	"	5080	"
"	5	"	6460	"
"	6	"	7020	"
"	7	"	7470	"
"	8	"	7930	"
"	9	"	8300	"
"	10	"	8560	"
"	11	"	8820	"
"	12	"	9080	"

Așadar greutatea dela naștere (3 kg.) până la sfârșitul anului se mărește de 3 ori atât. În anul al 6-lea greutatea este de 2 ori atât de mare ca la sfârșitul anului întâi (18—20 kg.)

Marioara voia să știe cum se dezvoltă Nicușor. S'a dus la doamna preoteasă, care a avut copii mici, și a cerut împrumut cântarul pentru copii. Doamna preoteasă i-a dat bucuros.

Marioara în fiecare săptămână l-a cântărit pe Nicușor. Ce veselă era când vedea că se dezvoltă frumos. La sfârșitul lunei întâi avea 3700 grame, la sfârșitul lunei a doua însă cântărea 4500 grame. C. Iencica.

Din punct de vedere cultural, statul Ceho-Slovac stă pe o treaptă mai înaltă decât multe alte state ale Europei de mijloc. Numai în Slovacia mai găsim ici-colo câte un analfabet.

În ce privește școlile numărul lor se ridică la mij.

Literatura cehă este din cele mai de seamă. În Boemia se tipăresc pe an vre-o 3500 de cărți și apar peste 1000 de ziare cehi. Aceste cifre asupra poporului ceho-slovac arată, că este o națiune care stă pe treapta popoarelor culte și văzând prietenoasele legături între România și republica Ceho-Slovacă, putem spera într-un viitor luminos.

Grecia și România.

Correspondentul ziarului „Izbânda” publică o convorbire pe care prim-ministru Greciei Venizelos a avut-o la Paris, și în care a făcut însemnate declarațiuni cu privire la viitoarele alcătuiri și formări de state

în Balcani. De o alianță balcanică, în care să se așeze și Bulgaria, nu mai poate fi vorba. Interese comune însă cer o strânsă alianță între România-Sârbia-Grecia, alianță a cărei cheazăie va fi Liga națiunilor. Despre această Ligă a grăit în modul următor:

— Am încredere în societatea națiunilor. Dar tocmai în interesul acestui gând cred că este de lipsă ca România, Serbia și Grecia să formeze un bloc adecă o înfrățire de state. Peste 20 de ani România va număra 30 de milioane de locuitori. Grecia vre-o 15 milioane și Serbia vre-o 20 de milioane. Aceasta ar însemna că aceste trei țări unite vor înfrunța în societatea națiunilor o mare putere de aproape 70 de milioane de locuitori. Cred apoi că interesele noastre vor fi mai bine apărute când fiecare din noi va putea vorbi în numele a 70 de milioane de oameni și chiar pentru societatea națiunilor va fi o înlesnire ca să aibă în sânul ei grupuri de mari puteri, de cât un număr mic de state mici separate și fiecare cu interese proprii.

Printul Carol a sosit în Sibiu.

Cum a fost întâmpinat la gară. — Slujba dela Catedrală. — Defilarea armatei. — Masa de cinste dela Comandamentul trupelor. — Primirea vizitelor.

Sibiul a îmbrăcat vestimente de sărbătoare. Marți în 9 Aprilie a putut saluta în mijlocul lui pe moștenitorul tronului român, pe printul Carol. Poporul i-a ieșit spre întâmpinare cu flori și ramuri verzi, și n'a fost gară, începând dela Brașov, în care țărani și țărancele noastre, în frumosul port românesc să nu-și arate dragostea față de acela care va purta odată pe fruntea sa coroana României întregite. Pentru că să știe toată lumea cum a fost primit în orașul nostru, dăm cele ce urmează:

Cum a fost întâmpinat în gară?

Este ora 10.30 a. m. când plecarăm la gară într-o întâmpinare a celui dintâi Moștenitor de Tron al României-Mari. Pe strada Cîrnădiei și în Piața cea mare s'au așezat sentinelele menite să țină paza, fiindcă era de prevăzut, că o să alerge lume multă la Sibiu să-l vadă pe Printul. Dl. Vlad, șeful Resortului de Finanțe și dl. Bohățel, secretarul general dela Comunicație au călătorit înaintea A. S. R. Sale până la Făgăraș. Știrea sosirii printului a fost telegrafiată în toate centrele mai însemnate din Ardeal și a pătruns ca fulgerul în fiecare colțșor de pământ locuit de Români.

Clădirea gării a fost împodobită frumos. La ieșirea din mijloc a fost întins un covor lung, care conducea până la șine. Un altul mare de culoare roșie a fost așezat în mijlocul sălii de așteptare.

Compania de onoare s'a așezat în stînga ieșirii. Compania din reg. 7 Infanterie (Prahova) era condusă de dl. căpitan George Crivețanu, și de loc. Rădulescu, de subl. Jordăchescu și Manolescu. La ora 11 și 10 min. sosesc generalii Boeriu, Papp și Florian, înconjurați de înalți ofițeri dela Comandamentul Teritorial. Puțin în urma lor au sosit reprezentanții bisericilor și mulți dignitari dela Consiliul Dirigent. Sosește apoi dl. I. Maniu Președintele Consiliului, urmat de dnii Braniște, Lazar, Hație-

gan și Bontescu, membri ai Consiliului Dirigent. Au fost de față încă dnii Dr. Silviu Dragomir, șeful Biroului Presei și dl. Constantin Missici, secretar general la Alimentatie, dr. Teutsch episcopul săsesc și alții. Comandantul Trupelor din Transilvania, dl. general Tr. Moșoiu, vine împreună cu dl. gen. Panaitescu șeful statului major.

La ora 12.30. Dincolo de pod se arată trenul și se apropie cu mișcări netezi și sărbătorești. Muzica intonă „Imnul Regal”. Figura sveltă și simpatice a Printului Carol apare la fereastră.

Dl. gen. Moșoiu și Boeriu fac raportul oficios militar. Urmează cercetarea, adecă trecerea în revistă a companiei de onoare, care primește pe Alteța Sa Regală cu nesfârșite urale.

Dl. Maniu îl salută într-o cuvântare plină de căldură și de încredere față de Alteța Sa Regală. Arată cu deosebire că „nădăjduim că sosirea Alteței Voastre să fie un bun semn pentru fericita dezvoltare și înflorire a României-Mari și a Dinastiei Române, înconjurată de dragostea neînmurită a tuturor”.

Printul Carol răspunde într-o limbă frumoasă românească fermecând pe toți prin vocea Sa mlădioasă cu accent curat românesc prin mișcările sale vioase și pline de demnitate. Spune, că se simte fericit când a fost trimis de către M. S. Regele în Transilvania.

A venit pentru a treia oară în acest oraș, care este capitala Transilvaniei dar pentru prima oară, când este pe pământul liber românesc. „Sunt mândru a încheia Alteța Sa că am venit în acest ținut locuit de Români, de viță veche, față de cari păstrez o neînmurită dragoste”.

Cuvintele printului au fost acoperite de puternice aplauze. Dl. Maniu a prezentat apoi pe membrii Consiliului Dirigent, pe reprezentanții autorităților civile și bisericești din Sibiu.

Slujba dela Catedrală.

Printul Carol însoțit de cătră dl. Iuliu Maniu și urmat fiind de un șir întreg de automobile a intrat în oraș. Populația strânsă în jurul gării a izbucnit în strigăte puternice și pretutindenea pe unde a trecut populația i-a făcut primire însuflețită.

În Catedrală s'a ținut la ora 1 o slujbă dumnezeiască de cătră P. S. Sa Episcopul Cristea împreună cu mai mulți preoți. Corul Reuniunii de cântări din Sibiu a dat răspunsurile. În biserică s'a strâns un public numeros, alcătuit din dame din societate, de funcționari dela Consiliul Dirigent și dela instituțiunile culturale din Sibiu. A fost acolo tot ce are Sibiul mai frumos. Printul Carol a fost vădit mișcat de primirea ce i s'a făcut și de dragostea nemărginită cu care îl îmbrățeșă populațiunea.

Defilarea armatei.

A urmat apoi revista companiei de onoare și defilarea. Ofițerii și soldații au avut o minunată ținută care ne-a pus pe toți în uimire.

Printul însoțit de cătră dl. Iuliu Maniu a plecat apoi la reședința Sa, care a fost aranjată în vila metropolitană. La plecare publicul i-a arătat nesfârșite semne de simpatie.

Masa de cinste la comandamentul trupelor.

Un banchet a fost dat la ora 1.30 A. S. R. Principelui Carol de către Comandamentul trupelor din Transilvania. Au luat parte la această masă de sărbătorire militară, dnii miniștrii Iuliu Maniu, Aurel Vlad, Victor Bontescu, Hațiegan, P. S. Sa episcopul Miron Cristea, dnii generali Moșoiu, Boeriu, Panaitescu, Papp, Florian, dnii Andrei Băseanu, Dr. Comșa, Dr. Russu, Nicolae Togan, protopopul Sibiului, Dr. Silviu Dragomir, precum și peste o sută de ofițeri și diferite personalități sibiene.

Cea mai vie însuflețire a domnit în timpul prânzului. La șampanie, dl. general Moșoiu a ridicat paharul spre a saluta prezența A. S. R. principelui Carol, arătând statornicia cu care Moștenitorul Tronului este totdeauna în mijlocul Armatei Române. Însuflețirea acestei armate față de principiarul Oaspe, a zis dl. general Moșoiu, se amestecă cu izbânda noastră. În fața înălțătoarelor clipe de azi nu putem striga decât: Trăiască M. S. Regele Ferdinand, Trăiască M. S. Regina Maria, Trăiască A. S. R. Principele Carol, Trăiască Dinastia Română!

Cuvântarea comandantului trupelor române din Transilvania a fost însoțită de nesfârșite strigăte de „să trăiască”.

Alteța Sa Principele Carol a răspuns că se găsește a treia oară în mijlocul unui Stat Major comandat de generalul Moșoiu. Întâia oară la Mărășești, a doua oară la Mărăști, a treia oară în Sibiul Ardealului liberat. Se simte fericit că este cel dintâiu din familia regală, care calcă pământul sfânt al Ardealului. Sfârșește închinând pentru soldatul român, căruia i-se datorește faptul că ne aflăm în această adunare frățască.

În ora 3 și 30 minute, masa luând sfârșit, A. S. R. s'a dus la casa Comandamentului trupelor române din Transilvania, unde a trecut în cercetare toate serviciile interesându-se de amănuntele organizării.

Primirea vizitelor.

La orele 5 p. m., a avut loc primirea vizitelor la Comandamentul Trupelor.

Dl I. Maniu a condus pe membrii Consiliului Dirigent, alături în Sibiu.

Reprezentanții bisericii ortodoxe române au fost conduși de către P. S. Sa Episcopul Cristea. Prințul Carol în răspunsul său a spus că

„a fost adânc pătruns de însemnătatea momentului și mișcat până la lacrimi, învâind azi în Catedrala din Sibiu, când parcă toți cari am fost prezenți am chemat pe Dumnezeu de mărturie la împlinirea visului nostru de veacuri. Unitatea Națională este pe vecie înfăptuită după cum vecnic, este Dumnezeu, care ne a ajutat să-l înfăptuim”.

Cei prezenți au rămas adânc mișcați de vorbele acestea, în ochii multora s'au ivit lacrimile, ca o dovadă sinceră, dar strălucită de nemărginită bucurie de care au fost cuprinși, auzind pe Moștenitorul Român grăind aceste cuvinte. Imputerniciții bisericii gr.-cat. au fost conduși de către dl protopop Togan, căruia răspunzându-i Prințul a spus, că știe ce are să mulțamească neamul românesc bărbatilor de înaltă învățătură și cultură ai bisericii gr.-catolice.

Imputerniciții bisericii evanghelice au fost conduși de episcopul Teutsch, cu care prințul a vorbit nemțește. Tot asemenea nemțește a vorbit și cu reprezentantul bis. rom.-catolice dl Dobordan.

Imputerniciții instituțiilor culturale au fost conduși de către dl Andreiu Barseanu.

Prefectul orașului Sibiu dl Dörr a vorbit românește. Prințul Carol a fost plăcut mișcat de acest fapt nobil a dlui Dörr.

Prefectul județului Sibiu dl N. Comșa a condus pe imputerniciții județului Sibiu.

Prințul Carol răspunzând prefectului a rostit câteva cuvinte de iubire nețărmurită față de bărbatul însemnat care al fost Mitropolitul Șaguna în trecutul Bisericii Ortodoxe și al Românilor din județ.

A urmat în sfârșit prezentarea Tribunalului de către dl Iuliu Muntean, după care vizitele s'au sfârșit. (După Patria).

Sfat la Regele Ferdinand.

Zilele trecute la Palatul Cotroceni, sub prezidenția M. S. Regelui Ferdinand, a avut loc un sfat de miniștri, care a ținut dela ora 8 a. m. până la ora 1 p. m. La acest sfat a luat parte: Comandantul suprem al armatelor aliate din Balcani, generalul Franchet d'Esperey, comandantul armatelor române din regat generalul Prezan. Sfatul ministrilor s'a ocupat cu situația politică de-acum și cu întâmplările din Ungaria. M. S. Regele va chema la sine în zile acestea pe imputerniciții tuturor partidelor politice pentru a le cere părerea în această afacere.

Generalul Berthelot va pleca?

Se vestește din București că atât M. Sa Regele cât și guvernul vor sărbători pe generalul Berthelot, comandantul armatei aliate a Dunărei, care părăsește România în curând, după ce a îndeplinit cu atâta pricepere greaua chemare pe care a avut-o din partea Antantei și în deosebi în România.

Se crede că generalul Mangin, care a fost numit comandant suprem al puterilor aliate ce vor lupta împotriva bolșevismului, va sosi peste 10 până 15 zile la București.

Pentru cei păgubiți în cursul revoluției.

Se vorbește în timpul din urmă foarte mult despre felul cum ar trebui despăgubiți cei cari au suferit daune în cursul revoluției. În afacerea aceasta deocamdată nu s'a luat nici o hotărâre. Noi suntem încredințați că și lucrul acesta va fi cercetat. Cerem chiar dela Consiliul Dirigent, ca în timpul cel mai scurt să se sfătuiască, și să se ia măsuri ca toate pagubele aduse de revoluție să fie îndreptate și oamenii să-și capete înapoi avutul prădat fără greșala lor. În privința aceasta dl ministru Lazar precum serie „Patria” a declarat următoarele:

Afacerea despăgubirilor din urma revoluției din toamna trecută nu se poate atât de ușor împăca, precum o cred unii, cari sunt mai nerăbdători. E o întrebare grea de drept. Va trebui să cerem o hotărâre din partea Consiliului Dirigent. Și până atunci am luat măsuri să nu statorască tribunalele termen de pertractări în afacerea despăgubirilor, ci să aștepte ordinațiunea guvernului în privința aceasta.

Omorîrea lui Wekerle.

Din izvor vrednic de încredere se spune, că foștii miniștri Ungari Wekerle, Szterényi și Szurmay, împreună cu magnatul Ungur contele Károlyi George au fost judecați la moarte de către guvernul revoluționar și după o jumătate de oră au și fost executați.

Fabricantul Weiss Manfred, proprietarul fabricelor de muniții din Csepel s'a făcut singur seama. Principala sinuciderii este următoarea: Muncitorii i-au luat toată averea și l'au constrâns să lucreze și el pentru 60 cor. la zi, ca și oricare alt muncitor.

Hotarele Transilvaniei amenințate.

Correspondentul ziarului „Pet t Parisien” scrie din București că ofensiva bolșevică se desfășoară și sporește amenințând Basarabia. Trupe rusești și ungurești sunt de asemenea îngrămădite la hotarele Transilvaniei înfățișând o putere de zece divizii.

Poșta Redacției.

Dlul I. G. în Cluj. Ne întrebi de bancheta? Berechet, prietene, berechet. Nu-i vorbă, ne-am cam apropiat și noi de săptămâna patimilor, și suntem în toiul postului. Dar ce are a face? Măncările sunt așa de bune și vinul așa de dulce, încât nici chiar cei cu potcapote nu se pot înfrâna. Mănăncă, beau și cochetează. D'apoi bine că nu. Când ochii de pe galerii sunt atât de dulci și sfredelitori, și barba celui ce caută în fundul paharului de șampanie atât de frumoasă, ce să-i faci? Iar sârbii și ungurii eutropesc pe „cei de-o lîm” și de-o lege, când ochii celui ce ar trebui să fie în mijlocul lor cochetează și inima se aprinde de beutură bețivă. Ești curios să ști cum îi zic pe nume? Dealtădată.

Un monter

care se pricepe foarte bine la toate lucrările electrice precum la purtarea uzinei electrice cu apă și cu abori, la instalații în casă la transformatoare, cuptoare electrice și tot felul de reparaturi. Ernst Peppel monter. Sebeșul-săsesc. Str. Posti Nr. 4. 151 1—1

RĂVAȘUL SĂPTĂMÂNII

Sibiu 18 Aprilie 1919.

Regina României în Anglia. Într'una din cele mai din urmă preumblări, Regina României a cercetat castelul Windsor, unde n'a fost de mulți ani. Regina României și Suverana Angliei au rămas mult timp în grădinile pline de amintiri din copilărie pentru Suverana României.

Reginele și principesele au plecat în urmă la orașul Eton unde-și urmează studiile principele Nicolae. Augustele vizitatoare au luat ceaiul în odaia de student a tânărului student.

Se vor iefteni toate mărfurile. Din Constanța să vestesc următoarele: În Constanța au sosit cantități mari de tot felul de mărfuri și de alimente, așa că va-goanele și celelalte mijloace de transport vor fi prea puține, ca mărfurile sosite să se poată transporta în toate părțile țării în cursul verii acesteia. Rezultatul a fost neașteptat: În București și în celelalte orașe comerciale ale țării mărfurile ascunse au răsarit ca din pământ iar prețurile au scăzut în mod neașteptat. Așa d. e. mosorul de ață, care se vindea până acum cu 70 de lei (150 cor.) se vinde cu 12 lei (23 cor.) dar nici așa nu se găsesc cumpărători. Ministrul de comerț a fost îndată încredințat de consiliul de miniștri, să ia măsurile de lipsă pentru liberarea deplină a comerțului. Deocamdată s'a îngăduit cumpărarea și transportul liber pentru întreg teritoriul țării pentru lână și piei. În urmă se asigură, că și Consiliul dirigent dela Sibiu a luat măsuri tot asemenea pentru puțința cumpărării și transportului liber al pieilor și al celorlalte materii prime cerute de comerțul de piei.

Ardelenii din America în ajutorul României. Din cauza întâmplărilor din Ungaria o v'e mișcare domnește printre transilvănenii cari se află în America. În orașele, unde ei sunt în număr mare, s'au format comitete pentru trimiterea de ajutoare în Transilvania și tot odată se arată dorința formării de legiuni de soldați voluntari cari să vie în Europa să lupte în contra Ungurilor. Îndată ce s'a auzit de purtarea ungurilor în Transilvania, numeroase adunări s'au ținut în America unde românii au protestat în contra ungurilor, cerând Americii să ia măsuri aspre și să caute să ajute România.

Ziarele americane laudă această ținută hotărâtă a transilvănenilor și e de părerea ca guvernul Statelor-Unite să sprijine cerințele transilvănenilor și să se dea reparații României pentru jertfele făcute în războiul mondial și să fie ferită acum de atacul maghiar.

Generalul neamț Ludendorff își încearcă norocul. Ludendorff a scris o carte și ar vrea s'o publice. După cum vestește gazeta „Daily Express” Ludendorff a trimis ziarelor „Daily Express” și „Matin” cartea spre tipărire în schimbul unui milion de franci. Răspunsul trimis de ziarul francez e următorul:

„Găsim că Ludendorff a costat chiar destul de scump pe aliați și nu suntem gata a-i plăti o despăgubire de război atât de mare, care s'ar putea privi ca o faptă de comerț cu dușmanul.

Aviz. Incepându-se cumpărături de cereale din regiunile unde sunt în plus, pentru a se satisface nevoile populației unde nu sunt cereale și în special acele ale armatei de operații, agitatori propagandiști dușmani armatei și neamului român, și spirite rău voitoare bolșeviste și anarhice, caută să aļăte populația îndemnând-o a refuza.

Se face cunoscut:

1. Că acei cari vor fi prinși că fac asemenea propagări vor fi imediat arestați și li-se vor aplica cu toată rigoarea pedepsele arătate în ordonanțele respective.

2. Cei cari vor denunța pe acești propagatori vor primi o primă (răsplată) ce se va fixa de Comandament după caz.

Comandamentul Trupelor din Transilvania.

Propunerile lui Lenin către Statele-Unite. Față cu ținuta hotărât dușmănoasă bolșevismului pe care au luat-o puterile europene din Apus, se asigură în cercuri bine informate că Lenin a făcut propuneri în ascuns de sfătuire guvernului american prin mijlocirea a doi bărbați politici americani, cari în ultimul timp au făcut o călătorie de studiu și informație în Rusia.

Lenin ar cere încetarea luptelor cu îngăduirea sub o formă oarecare a bolșevicilor la conferința păcii.

Rămâne de văzut ce primire vor face conducătorii adunării de la Paris dornică și grăbită astăzi mai mult ca ori când de a reda, în sfârșit, de fapt pacea omenirii oboșite.

Românii din Siberia contra bolșevicilor. Printre soldații ceho-slovaci și japonezi cari luptă în Siberia în contra bolșevicilor sunt și mulți români transilvăneni. Ei sunt bine înarmați și conduși de ofițerii lor. După unele vești sosite la Londra din Tokio, se vede că transilvănenii depun o deosebită muncă pentru înfrângerea bolșevismului în Siberia.

Jeluiirea lui Lenin. O gazetă din Moscova ne scrie cum că Lenin a ținut în acest oraș o lungă cuvântare contra Ucrainei.

După ce a arătat că rănilor primite vara trecută îi primejduiesc sănătatea și se prea poate să fie cel din urmă cuvânt al lui, a încheiat:

Suntem înconjurați și de la Nord și de la Sud. O singură scăpare avem, vitejia armatei noastre care trebuie să răpună pe dușmani.

Spioni bulgari. Comandamentul armatei de la Dunăre fiind informat că spionii bulgari lucrează în Dobrogea la adăpostul uniformeii trupelor aliate, generalul Berthelot a dat un ordin de zi împuternicind pe jandarmii români să aresteze pe orice persoană în uniforma armatelor aliate ce li s'ar părea bănuitoare și nu s'ar putea legitima.

Acest ordin de zi prevede pedeapsa cu moarte pentru orice individ dovedit de purtare neîndreptățită a acestor uniforme.

Monument locotenentului învățător M. Antache. „Patria” scrie: Am primit la redacție o listă de subscriere pentru ridicarea unui monument învățătorului M. Antache, despre care apelul spune între multe altele:

„La Stâlpu, în văile Neajlovului stropite de sângele străbun, el se năpustește cu avangarda asupra dușmanului, cucerește 6 mitraliere și numărâși prizonieri, contribuind astfel la câștigarea vestitei bătălii,

în care unul din cele mai de frunte regimente de vânători bavarezi e complect nimicit.”

M. Antache a murit ca un viteaz în 28 Iulie 1917, în lupta dela Mărășești. Cei ce doresc să dea ceva „Patriei” pentru ridicarea monumentului acestui viteaz sunt rugați a trece pela administrația Patrie unde e depusă lista.

Detronarea Casei de Habsburg. După o telegramă din Viena, Adunarea Națională, în ședința dela 27 st. n. a hotărât detronarea adevărată să scoată din domnie casa de Habsburg și nimicirea titlurilor de nobleță și a decorațiunilor.

Fostul împărat Carol a fugit. Fostul împărat Carol al Austriei și familia sa au plecat Duminecă cu un tren special spre Elveția. Ziarele spun, că plecarea aceasta nu este de bunăvoie.

Intoarcerea prizonierilor români din Germania. Pe urma zelului comisiunii române militare din Berlin 38 mii de prizonieri români au fost întorși în patria lor. Transportul s'a făcut pe la Praga și Belgrad, de acolo cu vapoarele pe Dunăre. Afară de cei întorși mai sunt în Germania 2000 de oameni.

Mii de români în Siberia. Zilele trecute au sosit în București venind dela Tokio d. Vasile C. Draucă, directorul cooperativei „Mercur”. Vasile Draucă părășise Bucureștii ca glotaș mobilizat în cercul de recrutare; mai în urmă fiind trecut la ministerul de război, a fost trimis în Rusia cu o comisie pentru diferite cumpărături.

Surprins de întâmplările războiului, a plecat în Japonia.

Din Japonia Vasile Draucă a pornit la 22 Decembrie 1918 și a făcut drumul Tokio-Kobe, Shanghai, Horg-Kong, Saigon, Singapur, Colombo, Djibuti, Suez, Port-Said, Constantinopol, Constanța.

D. Vasile Drauca ne spune între altele, că la Irkutsk românii au o armată de 20000 oameni cari păzesc linia Transbaikalului.

Tot acolo iese un ziar românesc, GAZETA Transilvaniei, ale cărei prime numere au apărut la Celiabinsk.

Cu prilejul acesta Vasile Draucă ne roagă să publicăm numele a câtorva români spre știința rudelor lor din țară, că sunt în perfectă sănătate, iar pentru amănunte pot lua informații dela dsa acasă, str. Batistei, deasupra filialei cooperative „Mercur”.

Așa, de pildă, Virgil Gârbacea înștiințează pe tatăl său Gh. Gârbacea, preot în Brănești (Făget Bănat) și pe unchiul său Romul Bârsan.

Doctorul Emil Deciu, St. Niculau-mare, (comit Torontal) anunță pe tatăl său Vasile Deciu.

Doctorul Gl. Onișca anunță pe soția sa Cornelia dr. Onișca din Murăș Sănelac p. u. (Kutyfalva) comitatul Alba-Inferioară.

Sunt înștiințați de asemeni Gh. Simu, protopop în Ibașfalău (com. Târnava-mare) și Iorgu Gh. Toma, președinte al tribunalului Suceava.

Ce se întâmplă la Petrograd? Situația în Petrograd e desnădăjduită. Prețurile ce-

lor de ale gurii — cari se găsesc foarte greu — sunt deosebit de ridicate.

Spitalele sunt pline de bolnavi. Asemenea și numeroasele lazarete înființate în jurul orașului.

Foametea e atotputernică. Mortalitatea în rândul populației e așa de mare, încât autoritățile nu pot mulțumi cerințele pentru fabricarea sicriilor de lipsă.

Ziarul bolșevic „Pravda” scrie că din cele 69 fabrici din Petrograd, numai 8 lucrează, 33.400 de lucrători din 40.700 întruvințați de altă dată sunt fără lucru.

Muncitorii din județele Ivanova și Varnerioska, sunt fără lucru de 6 luni.

Încercările făcute de autorități pentru a trimete pe muncitorii fără lucru la fabricile din Ural au dat greș, din pricina lipsei căilor de comunicație.

Inchinare.

Ilustrei doamne Emilia Dr. Rațiu.

Cunosc o dalbă casă
Cu luminoase geamuri,
Cu-o mică grădinuță
De brazi; pe crengi, pe ramuri,
Stol drag de păsărele
Stăpânei inimuri cântă,
Cu ciripitul vesel,
Auzul îi încântă.

Dar, poate nu știți cine
Acolo locuiește?
Și nu știți stol de paseri
Cui zilnic ciripește?!
O dalbă castelană
Sălaş acolo are,
Norodul o slăvește
În dulce adorare.

Departa peste graniți
S'a dus mărșu-i nume,
Din depărtări s'adună
La ea, aleasă lume,
Matroana venerată
Din ani de lacrimi pline,
Stimată de o țeară,
Iubită de regine.

De-al lumii tainic zgomot
Ea s'a retras, trăiește
Pentru trecutul falnic
Din vremuri reclădește
O lume dispărută:
Acele zile sfinte,
Când soțul său fusese
Al neamului părinte.

Li calc cucernic pragul,
Sfios bat pe 'ndelete,
Și vorba-i așezată,
L'ascult cu drag, cu sete.
Căci a urcat în vieajă
Calvarul suferinței,
Și'n veci n'a părăsit-a
Luceafărul credinței.

Iar azi când împlinit-e
Scump visul pentru care
Al ei soț drag răbdat'o
Martiriu și'nchisoare,
Retrasă de-ale lumii
Mii valuri zbuciumate,
În pacea odăitei,
Un tainic glas răzbate.

Cu glas de inger, pruncii,
Orații și'nchinare;

Azi îi aduc sub geamuri
Și-i fac o sărbătoare,
La glasul lor de inger
Și versu-mi se unește.
Matroană adorată,
O lume te slăvește...

Emil A. Chiffa.

Serisa cu deazia vizitei generalului Bertholot,
când bolnavă, legată de cameră, grupul de copii i-au
făcut ovații entusiaste sub geamuri.

Noul camarad.

În ocnă, — țintirimul de cugete pătate,
La poartă unul bate
Tovarăș proaspăt... Încă
Nui-au fost pus pe spate veșmântul cenușiu,
Liniștii trist ce'mbracă p'un îngropat de viu:
El are — o rămășiță de straie militare.
Și toți nenorociți, care ciopleau în stâncă,
Priviră cu mirare
Ciudata arătare
Ce mai avea pe umeri vagi urme de galoane,
Și i se înfățișează, corecți ca în saloane:
— Eu, zăpăcit de-alcol,
Am făptuit cinci spargerii de case ș'un viol".
— „Eu, o delapidare".
— „Eu, falșuri mari în scripte".
— „Eu jefuiam de scule cadavrele din cripte".
— „M'am cununat cu două
„Neveste legiuite,
„Bigam sunt pasă-mi-te".
— „Eu, am ucis pe maică!...
— „Dar tu... dar tu ce stai ca
— „Vițel la poarta nouă?...
Îl întrebă răstit
Pe cel curând venit.
Îl întrebă ocnășul cel mai bătrân din ceată:
— „Ce cați la noi? Arată
Și tu, ce val vrăjmaș
„Aici te-a lăpadat?
„Care ți-a fost păcatul?"
— „Eu? bălbăi 'ntrebatul...
Am fost... am fost... ostaș
„Și țara... mi-am trădat...

Cu scârbă toți ocnășii de el s'au depărtat,
Și'n stâncă ei lorviră cu forță ca titanii.
Spre-a'năbuși ecoul sinistrei spovedanii.
George Ranetti.

Consiliul dirigent. Resortul: Agricultură
și Comerț.

Nr. 2164 C.

149 1—1

Ordonanță.

Pentru regularea circulației mărfurilor
în conformitate cu trebuințele reale și im-
ediate ale populației precum și pentru im-
pedecarea speculei neiertate și păgubitoare
intereselor obștești, anulând totodată nota
circulară Nr. 5 C,

ordonăm:

Export. 1. Peste granițele celor 26
comitate alipite Regatului Român prin ho-
rărarea adunării din Alba-Iulia se îngăduie
numai exportul acelor mărfuri, cari vor avea
permise de export.

2. În baza permiselor de export Re-
sortul de Comunicație va elibera permisele
de transport cu calea ferată, care însă nici
decum nu înlocuiesc permisele de export.

Import. Permise de import se elibe-
rează pentru orice marfă, dând precădere
celor de prima necesitate.

Pentru mărfurile a căror circulație în-
ternă nu este legată de permis de cumpă-

rare nu se va cere permis de import, deci
mărfurile cari nu se cuprind în cele 3 grupe
se vor putea importa fără permis de import.

Observare: Atât la export cât și im-
port pentru teritoriile nepreluate de Con-
siliul dirigent se vor observa rânduilele
hotărâte pentru teritoriile cari cad afară de
granițele celor 26 comitate.

Circulație internă. 1. Negoțul de
mărfuri în interiorul teritoriilor preluate de
cătră Consiliul dirigent este liber afară
de următorii articlii, pentru cari se cer per-
mise de cumpărare liberate de Resorturi, și
anume se cere:

I. Permisul Resortului Finanțelor, pentru:

1. Aur spirt (alcohol) și derivate.
2. Argint Tutun, Arme și cartușe.

II. Permisul Resortului de Alimentație- Comunicație, pentru:

1. Alimente (peste 10 kgr.)
2. Benzină.
3. Cocs.
4. Cărbuni de piatră.
5. Cărbuni de lemne.
6. Lemne de foc.
7. Nutrețuri cu vagonul.
8. Petrol.
9. Traverse (slipere).
10. Sare.
11. Zahăr.

III. Resortul Agricultură și Comerț, pentru:

1. Acide.
2. Ață (peste 12 mosorele).
3. Articole farmaceutice (1 kgr.)
4. Bumbac și produse din bumbac (5 kgr.)
5. Ferul brut și comercial peste (50 kgr.)
6. Cauciucuri.
7. Celulose.
8. Chibrite (peste 2 pachete).
9. Hârtie peste 5 kgr.
10. Lână peste 10 kgr.
11. Luminări peste 1 kgr.
12. Metale.
13. Pânzării peste 5 metri.
14. Pielărie peste 5 kgr.
15. Piei brute (tăbăcări din localitatea unde au sediul pot cumpăra fără permis.)
16. Piatră vânăță.
17. Produse chimice.
18. Sodă caustică, cristal și amoniac.
19. Săpun peste 5 kgr.
20. Stofe peste 5 metri.
21. Sulfur.
22. Talpă peste 5 kgr.
23. Țiței.
24. Uleiuri minerale și vegetale (5 kg.)

2. Chibrite, luminări, pielărie, piatră
vânăță, sodă, săpun, talpă, în cantități mici
pentru strictul necesar a familiei — întrucât
se împart de autorități fie direct fie prin
negustori concrezuți — se pot transporta
liber, dacă cumpărătorul poate justifica
dreptul de cumpărare (notă, bon, factură).

3. În baza permiselor de cumpărare
se va cere permis de transport dela Resor-
tul Comunicație. Toate mărfurile și obiec-
tele pentru care nu se cere permis de cum-
părare (cele cari nu se cuprind în grupele
I—III) pot fi transportate fie pe osie, fie cu
trenul fără permis de transport; permis de
transport se va cere dela Resortul de Co-
municație numai pentru astfel de transpor-
turi cari trec peste 5000 kgr.

4. Toate mărfurile cari nu sunt tre-
cute în grupele I—III vor putea fi cumpă-
rate și transportate fără permis de cumpărare.

5. Pentru stabilirea prețurilor se vor
observa normele următoare:

a) Fabricanții și producătorii de orice
soiu de articole vor calcula peste prețurile
de fabricare un beneficiu dela 10—20%,
după natura fabricatului raportat la vremu-
rile normale, (adecă la mărfurile care se
vind cu câștig mai mic).

b) Comercianții profesionali vor vinde
revânzătorilor cu un bun beneficiu dela
5—15% după mărimea comanda și natura
mărfii; publicului consumator cu 10—30%
dupăcum se raportează acest câștig cu ve-
nitele din vremurile normale.

Prețurile de vânzare sunt a se indica
pe marfă.

6. Aceste norme sunt a se observa
strict și de către meseriași și industriași în-
trucât privește plata pentru confecționările
și lucrările cele ce fac ținându-se seamă de
salarile ce pot să le plătească în raport cu
cheltuielile de întreținere ale lucrătorilor.

7. Comerțul intermediar (lančzkere-
kedelem) rămâne strict oprit și orice spe-
culă se pedepsește aspru.

Contravenții, amende. 1. Ceice vor
contraveni acestei ordonanțe se vor pedepsi
cu amendă în bani până la 100,000 cor.,
și închisoare până la 6 luni.

Afară de aceasta mărfurile de contra-
venție se vor confiscă în favorul statului.

În cazuri grave Consiliul dirigent va
putea hotărâ și rechiziționarea întreprinderii
(fabricelor).

2. Personalului care este vinovat de
complicitate cu patronul, i se va putea
aplica pedeapsa citată cu închisoare.

3. Judecarea proceselor de contraven-
țiuni aparține competenței forurilor admi-
nistrative (pretor, căpitan de poliție) con-
fișcarea mărfurilor însă se poate face în
afară de organele administrative și de către
delegații resorturilor îndreptățite a libera
permise.

Despre confiscări se va raporta resor-
turilor căror aparține eliberarea permiselor
de cumpărare a mărfurilor confiscate.

4. Publicul este invitat ca să denunțe
toate cazurile de contravenție (când s'ar
ascunde mărfuri, s'ar cere prețuri prea mari,
s'ar trece mărfuri peste graniță fără permis)
organelor administrative locale (primărie,
poliție, jandarmerie) sau direct Resortului
Agricultură și Comerț, căci descoperind
aceste cazuri, se va putea slărpi negoțul
necinstit și populațiunea va ajunge la măr-
furi cu prețuri mai scăzute.

5. Organele administrative precum și
particularii cari vor descoperi contravențiile
vor beneficia de un premiu de 50% din
valoarea mărfurilor confiscate.

Invităm toate organele administrative,
polițienești precum și armata, să contoleze
respectarea acestei ordonanțe anunțând con-
travențiile descoperite.

Sibiu, la 29 Martie 1919.

Șeful Resortului Finanțe:

Dr. Aurel Vlad.

Șeful Resortului Agricultură și Comerț:

Dr. Victor Bontescu.

Șeful Resortului Comunicație și Alimentație:

Dr. Romul Boilă.

Un taur pinzgauer 150 1—1

și 2 tauri frumoși de bivoli de 3 ani
sunt de vânzare la Johann Schmiedt
în Nou săsesc (Szászujfalu) Nr. 25.

Dela comandamentul general teritorial
în Sibiu.

Notă circulară.

referitoare la plădirea indemnitaților de
medalie.

Toți posesorii de medalii de vitejie, cari în înțelesul avizului apărut în Gazeta Oficială Nr. 15 sunt îndreptățiți la primirea indemnitaților de medalie, — dacă posesiunea acestora nu o pot proba cu documente autentice, au să facă în scris și să subscrie o declarație pe cuvântul de onoare, că de fapt sunt posesorii vre-unei medalii de vitejie. Declarația aceasta trebuie să fie certificată prin subscrierea alor 2 martori și apoi li se vor putea plăti respectivilor indemnitațiile de medalii. Comandanții unităților au să examineze scrupulos aceste declarații, iar rezultatul constatărilor obținute pe calea aceasta să se clauzuleze corespunzător, respective să se motiveze lipsa astorfel de constatări.

Aceia, cari produc date false, respective dau declarații neadevărate, vor fi urmăriți pe cale judecătorească.

Sibiu, 26 Martie n. 1919.

Papp.

Nr. 30.412.

general de brigadă.

Cine știe?

Omul care știe ceva despre caporalul George Topa de 37 ani, honved la 21 Regiment la a 6 marșcompanie, 2 batalion, din comuna Veza de lângă Blaj, din câmpul de luptă front rusesc, pădurea dela Chiof, Galiția. Să binevoiască a ne scrie. Iuditta Topa, iubitoare soție.

Cinematograful APOLLO

În fiecare zi, cinematograful „Apollo” aranjază două reprezentații foarte reușite, cu program nou și variat, la 6^{1/2}—8 și la 8^{1/2}—10. Atragem atențiunea celorce voiesc să aibă o distracție plăcută. 3—5

Cinematograful orașului

situat pe piața „Hermann” în centrul orașului, este un loc de petrecere plăcut și da reprezentații zilnice cu programul cel mai variat și ales. Prima reprezentație se începe seara la 6^{1/2}—8, iar a doua la 8^{1/2}—10.

Cum vin trenurile la Sibiu? Din luna Februarie începând, trenurile circulează precum urmează:

1. Sibiu — București pleacă ora 5.44 p.m.
2. București — Sibiu sosește „ 11.00 a.m.
3. Sibiu — Copșa-mică pleacă „ 6.20 a.m.
4. Copșa-mică — Sibiu „ 4.02 p.m.
5. Sibiu — Vințu de jos pleacă „ 11.35 a.m.
6. Vințu de jos — Sibiu „ 10.05 p.m.
7. Sibiu — Căneni pleacă „ 8.00 a.m.
8. Căneni — Sibiu „ 7.30 p.m.
9. Sibiu — Căneni pleacă „ 5.23 a.m.
10. Căneni — Sibiu sosește „ 7.04 a.m.
11. Sibiu — Căneni pleacă „ 7.04 a.m.
12. Căneni — Sibiu sosește „ 10.30 a.m.
13. Sibiu — Sighișoara pleacă în fie-care Luni, Marți și Vineri 7.43 a.m.
14. Sighișoara — Sibiu sosește în fie-care Marți, Joi și Sâmbătă 7.00 p.m.

„AJUTORUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ȘEICA-MARE

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Ajutorul”, societate pe acții, se invită prin aceasta conform §-lui 16 din statute la

a X-a ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ,

ce se va ține în Vale la 27 Aprilie a. c., la 2 ore d. a., în sala festivă a școlii gr.-ort.

OBIECȚELE:

1. Deschiderea adunării și constituirea acționarilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanțului.
4. Darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Intregirea direcțiunii prin alegere a 1 membru.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală, în sensul §-lui 17 din statute, sunt rugați a-și prezenta acțiile, eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 25 Aprilie a. c. la 11 ore a. m. la agentura institutului din Vale.

Șeica-mare la 1 Aprilie 1919.

Direcțiunea.

Activa.

Bilanț cu 31 Decemvrie 1918.

Pasiva.

	Cor. fil.		Cor. fil.
Cassa	43,466.35	Capital social	250,000.—
Bon în Giro-Conto, Cassa de păstr. postală și la alte bănci	313,836.61	Fond de rezervă	122,800.38
Cambii	137,773.77	Fond de pensune	20,588.82
Cambii cu acoperire hipotecară	49,957.—	Fond de binefaceri	4,290.30
Imprumuturi hipotecare	56,469.—	Depuneri spre fructificare	403,593.75
Credite personale	24,028.35	Dividendă neridicată	1,915.—
Imprumuturi de Cont Curent	16,198.72	Dare după depuneri	1,366.14
Efecte	100,000.—	Interese transitoare anticipate	1,007.94
Realități și edificiul institutului	51,555.69	Profit curat	17,350.15
Mobilier	2,000.—		
Debitori	7,204.42		
Interese transitoare restante	20,422.57		
	822,912.48		822,912.48

Debit.

Contul Profit și Perderi.

Credit.

	Cor. fil.		Cor. fil.
Interese de depuneri	13,661.46	Profit transpus	4,000.—
Salare	2,199.97	Interese: dela cambii	13,780.97
Spese curente	4,576.09	„ „ cambii cu acoperire hipot.	6,788.17
Marce de prezență	160.—	Interese dela Imprumuturi hipotecare	5,335.82
Porto postal	220.28	Interese dela credite personale	1,349.48
Contribuție directă și comunală	4,253.78	Interese de Cont-Curent	8,290.54
100/o dare după depuneri	1,366.14	„ de efecte	3,935.85
Profit curat	17,350.15	Venite dela realități și diverse	307.04
	43,787.87		43,787.87

Șeica-mare, la 31 Decemvrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Hanzu m. p.,
pres. direct.

Dr. Cristea m. p.

Ion Dobrotă m. p.

I. Crișan m. p.

Contul prezent l-am revăzut și l-am aflat în ordine și exact.

Șeica-mare, la 1 Aprilie 1919.

148 1—4

Domșa m. p.

Popa Ioan m. p.

Șofroniu Roșca m. p.

Ioan Rebegea m. p.